

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 73.

Vydána dne 31. prosince 1929.

Obsah: 188. Nařízení, kterým se připouští k úřednímu zjišťování alkoholu, vyrobeného v produkčních lihovarech, jejichž měsíční rozsah výroby nepřekročuje 160 hektolitrů lihu, kontrolní lihové měřidlo soustavy Zehrovy malý typ.

188.

Příloha.

Vládní nařízení ze dne 18. prosince 1929,

kterým se připouští k úřednímu zjišťování alkoholu, vyrobeného v produkčních lihovarech, jejichž měsíční rozsah výroby nepřekročuje 160 hektolitrů lihu, kontrolní lihové měřidlo soustavy Zehrovy malý typ.

Vláda republiky československé nařizuje podle § 52 zákona o dani z lihu ve znění zákona ze dne 2. prosince 1919, č. 643 Sb. z. a n.:

§ 1.

K úřednímu zjišťování alkoholu, vyrobeného v produkčních lihovarech; jejichž měsíční rozsah výroby nepřekročuje 160 hektolitrů lihu, připouští se mimo kontrolní lihové měřidlo soustavy Fučíkovského, zavedené vládním nařízením ze dne 19. října 1922, č. 306 Sb. z. a n., a kontrolní lihové měřidlo soustavy Zehrovy, zavedené vládním nařízením ze dne 15. září 1927, č. 146 Sb. z. a n., kontrolní lihové měřidlo soustavy Zehrovy malý typ přesně podle připojeného popisu upravené. O používání tohoto měřidla platí předpisy obsažené v připojené příloze tohoto nařízení.

§ 2.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení a jeho provedením se pověřuje ministr financí.

Udržal v. r.

Dr. Beneš v. r.	Dostál v. r.
Dr. Slávik v. r.	Bradáč v. r.
Dr. Engliš v. r.	Dr. Viškovský v. r.
Dr. Dérer v. r.	Dr. Czech v. r.
Dr. Meissner v. r.	Dr. Spina v. r.
Dr. Matoušek v. r.	Bechyně v. r.
Mlčoch v. r.	Dr. Franke v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Kontrolní lihové měřidlo soustavy Zehrovy malý typ.

Výrobce: Ing. VRATISLAV A. ZEHR, Stará Boleslav.

I. Přehled a označení jednotlivých součástí měřidla s vyznačením materiálu, z něhož jsou zhotoveny.

- A. Skříň.
 - B. Jímka pro alkoholometr.
 - C. Měrný buben.
 - D. Počítadlo.
 - E. Korýtko bubnu.
 - F. Odtoková a přepadová trubice.
 - G. Přepadní žlábek do nádoby poplašky.
 - H. Poplaškové ústrojí.
 - I. Záložní nádoba.
 - K. Zařízení k znehodnocení přepadajícího lihu.
 - L. Lapač vzorků.
 - M. Sběrná nádoba pro vzorky přímé kontroly.
 - N. Sběrná nádoba pro vzorky vrchní kontroly.
 - O. Vložková nádobka přímé kontroly se schránkou.
 - P. Vložková nádobka vrchní kontroly se schránkou.
 - R. Vzduvná nádobka.
 - S. Maximální teploměr.
 - T. Základní rámová kotva.
- Sběrné nádoby M a N, korýtko bubnu E, odtoková a přepadová trubice F, přepadní žlábek G a schránky pro vložkové nádobky O a P tvoří jednotné těleso.

A. Skříň.

A1	Válcová stěna skříně	ze železa.
A2	Dno skříně	ze železa.
A3	Pojišťovací šroub výtoku-
vého šroubení	z mosazi.

A4	Víko skříně	ze železa.
A5	Dva šrouby pro úřední závěry	ze železa.
A6	Dvě křídlové matky pro úřední závěry	z mosazi.
A7	Dva ochranné kryty křídlových matek	ze železa.
A8	Okénko	ze skla.
A9	Rámeček okénka	ze železa.
A10	Nosná příčka pro sběrné nádoby	ze železa.
A11	Vyztužení vnitřní	ze železa.
A12	Vyztužení vnější	ze železa.
A13	Dva šrouby do A10	z mosazi.
A14	Dva šrouby do A11	z mosazi.
A15	Dva držáky záložní nádoby	ze železa.
A16	Dvířka záložní nádoby	ze železa.
A17	Zástrčka dvířek záložní nádoby	ze železa.
A18	Dvířka přímé kontroly	ze železa.
A19	Petlice dvířek přímé kontroly	ze železa.
A20	Dvířka vrchní kontroly	ze železa.
A21	Zástrčka dvířek vrchní kontroly	ze železa.
A22	Otvor pro odtokovou trubici.	
A23	Rukojetě skříně	ze železa.
A24	Dva šrouby do základní rámové kotvy	ze železa.

B. Jímka pro alkoholometr.

B1	Vzdušná a napájecí komora	z britania.
B2	Šroubení přítokové trubice	z mosazi.
B3	Stavěcí matka	z mosazi.
B4	Větrací mřížka	z britania.
B5	Nořítko pro alkoholometr	z britania.
B6	Hubice nořítko B5	z britania.
B7	Miska pro sítko B8	z britania.
B8	Sítka	z britania.
B9	Přepadová trubice	z pocínované mosazi.
B10	Napájecí trubice bubnu s lůžkem C4	z pocínované mosazi.
B11	Opěrná příruba	z pocínované mosazi.
B12	Dva šrouby k opěrné přírubě B11	z mosazi.
B13	Nosič jímky pro alkoholometr	ze železa.
B14	Tři šrouby k nosiči B13	z mosazi.

C. Měrný buben.

C1	Buben	z britania.
C2	Křížový nosník bubnu	z mosazi.

C3	Hřídel bubnu	z pocínované mosazi.
C4	Lůžko v napájecí trubici	z mosazi.
C5	Spodní část ložiska hřídele bubnu	z mosazi.
C6	Vrchlík ložiska hřídele bubnu	z mosazi.
C7	Dva šrouby k C5	z mosazi.
C8	Bubnová část spojky k počítadlu	z pocínované mosazi.
C9	Rohatka hřídele bubnu	z pocínované mosazi.
C10	Západka rohatky hřídele bubnu	z pocínované mosazi.
C11	Čep západky C10	z mosazi.
C12	Čtyři dvojité vzorkovačky	z britania.
C13	Čtyři šrouby k vzorkovačkám C12	z mosazi.

D. Počítadlo.

D1	Počítadlo se západkou	z mosazi.
D2	Počítadlová část spojky	z pocínované mosazi.
D3	Ochranné pouzdro počítadla s podpěrou pro ložisko C5	ze železa.
D4	Dva šrouby pro D1	ze železa.
D5	Tři šrouby pro D3	z mosazi.

E. Korýtko bubnu.

E1	Korýtko	z britania.
E2	Výtok do odtokové a přepadové trubice F.	

F. Odtoková a přepadová trubice.

F1	Odtoková a přepadová trubice	z pocínované mosazi.
F2	Šroubení odtokové trubice	z mosazi.

G. Přepadní žlábek do nádoby poplašky.

G1	Žlábek	z britania.
----	--------	-------------

H. Poplaškové ústrojí.

H1	Poplaška	ze železa.
H2	Dva čepy poplašky	z mosazi.
H3	Dvě závěsná táhla pro nádobu poplašky	z pocínované mosazi.
H4	Dva šrouby pro závěsná táhla H3	z mosazi.
H5	Nádoba poplašky	z britania.

I. Záložní nádoba.

I1	Záložní nádoba	ze zinku.
I2	Pípa k I1	z mosazi.

K. Zařízení k znehodnocení přepadajícího lihu.

- K1 Přepadová trubice ze zinku.
 K2 Komůrka s dirkovanou šroubovou uzávěrkou ze zinku.
 K3 Korýtko pro znehodnocovací prostředek ze zinku.

L. Lapač vzorků.

- L1 Dvojitý lapač z britania.
 L2 Dvě odváděcí trubice ke sběrným nádobám z pocínované mosazi.
 L3 Dvě matky šroubení M4 a N4 z mosazi.

M. Sběrná nádoba pro vzorky přímé kontroly.

- M1 Sběrná nádoba z britania.
 M2 Pípa sběrné nádoby přímé kontroly z mosazi.
 M3 Šroubová uzávěrka sběrné nádoby přímé kontroly z britania.
 M4 Šroubení pro odváděcí trubici lapače vzorků z mosazi.

N. Sběrná nádoba pro vzorky vrchní kontroly.

- N1 Sběrná nádoba z britania.
 N2 Pípa sběrné nádoby vrchní kontroly z mosazi.
 N3 Šroubová uzávěrka sběrné nádoby vrchní kontroly z britania.
 N4 Šroubení pro odváděcí trubici lapače vzorků z mosazi.

O. Vložková nádoba přímé kontroly.

- O1 Vložková nádoba z britania.
 O2 Držadlo vložkové nádoby O1 z mosazi.
 O3 Šroubová uzávěrka vložkové nádoby O1 z britania.
 O4 Schránka pro vložkovou nádobku O1 ze zinku.

P. Vložková nádoba vrchní kontroly.

- P1 Vložková nádoba z britania.
 P2 Držadlo vložkové nádoby P1 z mosazi.
 P3 Šroubová uzávěrka vložkové nádoby P1 z britania.
 P4 Schránka pro vložkovou nádobku P1 ze zinku.

R. Vzduvná nádobka.

- R1 Vzduvná nádobka z britania.
 R2 Dvě štěrby a dva otvory.

S. Maximální teploměr.

- S1 Maximální teploměr ze skla.
 S2 Dva svěráčky pro S1 z britania.

T. Základní rámová kotva.

- T1 Základní rámová kotva ze železa.

II. Hlavní součásti měřidla (obraz 1, 2, 3) jsou:

1. Skříň, v níž jsou uloženy veškeré součásti měřidla.
2. Jímka pro alkoholometr.
3. Měrný buben s počítadlem.
4. Kontrolní zařízení pro činnost za poruchy pravidelného chodu bubnu.
5. Vzorkovací zařízení.
6. Zvláštní pojistná zařízení.

Každé měřidlo jest označeno firmou výrobce a pořadovým výrobním číslem, které jest vyraženo také na všech hlavních a větších vedlejších součástkách měřidla.

1. Skříň.

Skříň slouží k ochraně v ní uložených součástí měřidla.

Skříň má dva díly:

První díl vytvořen jest válcovou stěnou skříně A1 a dnem skříně A2, jež jsou pevně spojeny a mají ve svém vnitřním prostoru nosnou příčku A10 a vyztužení A11, jež jsou zároveň nosiči vnitřních součástí měřidla.

Ve válcové stěně jsou výřezy pro počítadlo D, pro dvířka A16 k záložní nádobě, pro dvířka A18 k sběrné nádobě a k vložkové nádobce přímé kontroly, pro dvířka A20 k sběrné nádobě a k vložkové nádobce vrchní kontroly a otvor pro odtokovou trubici A22.

Na přední a zadní straně skříně jsou zevně ve stejné výši připevněny dvě rukojetě A23 k zachycení při přemísťování měřidla.

Druhý díl skříně tvoří víko A4, jímž se skříň přikrývá a které se dá k ní připevniti dvěma šrouby A5 s křídlovými maticemi A6, přizpůsobenými na úřední závěru. K ochraně těchto úředních závěr slouží ochranné kryty A7.

Na víku jest vpředu okénko A8 ze skla nejmenší 5 mm silného a vzadu výřez pro přítokovou trubici od chladnice.

Skříň jest zevně i uvnitř opatřena trvanlivým nátěrem.

2. Jímka pro alkoholometr.

Jímka pro alkoholometr jest sestavena takto: Vzdušná a napájecí komora B1, opatřená na horním díle větrací mřížkou B4, jímá líh přivedený přítokovou trubicí upevněnou šroubením B2. Z komory B1 teče líh do nořítky pro alkoholometr B5, z něhož stéká přes hubici B6 sítkem B8 do přepadové trubice B9, odkudž napájecí trubicí B10 plní buben C1. Přítoková trubice od chladnice k měřidlu musí býti tak uzpůsobena, že propouští v minutě do měřidla nejvýše 4 litry tekutiny.

Jímka jest připevněna stavěcí matkou B3 k nosiči jímky B13, kterýž třemi šrouby B14 jest upevněn na válcové stěně skříně. V nosiči jest otvor pro přítokovou trubici a nad ním větrací otvor.

Okénkem A8 lze pozorovati přítok lihu do měřidla, stav alkoholometru a případně za poruchy zvednutou poplašku.

3. Měrný buben s počítadlem.

Měrný buben C1 jest rozdělen vnitřní svislou stěnou na dvě poloviny; v každé z nich jsou dvě stejné měrné komory o 1 litru obsahu. Komory jedné poloviny postaveny jsou v pravém úhlu ke komorám poloviny druhé.

Postranní stěny bubnu mají po dvou větracích otvorech (9, 10, 11, 12) pro unikání plynů z bubnu.

Měrné komory bubnu plní se kanálky 1, 2, 3, 4 ze středové komory. Ve středové komoře jest usazen křížový nosník C2, jímž prochází hřídel bubnu C3.

Otvory 13, 14, 15, 16 v přední stěně bubnu odváděny jsou trubičkami vzorky z jednotlivých výlevů bubnu do vzorkovaček.

Hřídel C3 jest nesen vzadu lůžkem C4, vpředu ložiskem C5, C6.

Lůžko C4 jest umístěno v napájecí trubicí bubnu B10 v jejím ústí v bubnu.

Vrchlík ložiska C6 má mazací důlek.

Líh přitéká do bubnu napájecí trubicí B10, zaplavuje jeho středovou komoru, z níž se plní nejprve ta měrná komora, jejíž plnicí kanálek s příslušným přepadem má polohu nejnižší.

Z obrazu 3 jest patrna působnost měrného bubnu. Obraz 3A naznačuje jeho polohu v okamžiku, když se plní měrná komora I. Tato se musí zcela naplniti, protože k ní náležející plnicí kanálek 1 jest ve vodorovné poloze; líh nepřetržitě přitékající se rozlévá v měrné komoře I souměrně podle svislé roviny a drží buben v rovnováze. Teprve po naplnění měrné komory I, když líh ve středové komoře stoupne do výše přepadu plnicího kanálku 2, počne se plnit měrná komora II (obraz 3B), v níž se líh shromažďuje na levé straně od svislé roviny souměrnosti bubnu a svou tíží poruší jeho rovnováhu. Tím se uvede buben do pohybu v opačném směru ručiček hodinových (obraz 3C) a měrná komora I (obraz 3D) se vyprázdní.

Vyprázdňování jednotlivých měrných komor děje se vylévacími kanálky 5, 6, 7, 8, vyústujícími obdélníkovými výřezy v oblé části pláště měrného bubnu.

Vylévací kanálky jsou tak sestaveny, že v žádné poloze nemůže jimi líh protékat, když by se buben za přítoku lihu z jakékoli příčiny zastavil. Buben otáčí se vrchem k levé straně skříně, západka C10 u ložiska C5, C6, zasahující do rohatky C9 nasazené na hřídeli bubnu, brání zpětnému otáčení bubnu. Hřídel C3 nese bubnovou část spojky počítadla C8, kteráž kolíčkem zachycuje spojku D2 hřídelíku počítadla D1.

Počítadlo má pět číselníků.

První číselník dole ukazuje jednotky a jest číslicemi rozdělen na deset dílů, z nichž každý značí jeden litr.

Další čtyři číselníky nahoru jsou rozděleny podle desítkové soustavy na deset dílů, označených od 0 až do 9, a udávají desítky, sta, tisíce a desítitisíce.

Číselné údaje rostou tedy až do 99.999, a ukazují-li potom ručičky všech pěti číselníků na 0, značí to údaj 100.000. Na to nutno začít s odečítáním na číselníku prvním.

Ručička prvního, třetího a pátého číselníku, počítáno zdola, pohybuje se směrem hodinových ručiček; ručička druhého a čtvrtého číselníku pohybuje se směrem opačným. Směr pohybu ručičky jest na každém číselníku vyznačen šipkou a údaje jednotlivých číselníků se odečítají podle směru šipky. Odečítá se tudíž na číselníku prvním, třetím a pátém směrem na pravo a na číselníku druhém a čtvrtém směrem na levo.

Ručička prvního číselníku dole posune se při vyprázdňování každé měrné komory bubnu (je-

den litr) o jeden dílek dále, kdežto ručičky ostatních čtyř číselníků dosáhnou číslice další teprve tehdy, když ručička sousedního dolejšího číselníku dosáhla nuly.

Údaje počítadla musí se proto odečítati tak, že, neukazuje-li ručička na některém ze zmíněných čtyř číselníků přesně na určité číslo, nýbrž leží mezi dvěma čísly, musí se vždy odečísti číslo nižší.

Vznikly-li by pochybnosti, zda některá ručička dosáhla již nejbližší vyššího čísla, aneb má-li se odečísti ještě číslo předcházející, jest pouze třeba všimnouti si polohy ručičky sousedního číselníku dolejšího; nedosáhla-li na tomto číselníku ručička ještě nuly, odečte se na sousedním číselníku hořejším číslo nižší.

Označí-li se první tři číselníky zdola nahoru číslicemi I, II a III, a stojí-li ručička na číselníku II a III těsně před číslicí 9, avšak ručička na číselníku I ukazuje číslici 9, odečte se na těchto třech číselnících 889. Jestliže ručička na číselníku I se posune až na 0, postoupí ručička na číselníku II přesně na číslici 9 a ručička na číselníku III posune se ještě blíže k číslici 9 a odečte se 890. Číslo 900 odečísti možno teprve, když ručičky na číselníku I a II dosáhnou 0 a ručička na číselníku III ukáže přesně na číslici 9.

Z měrných komor bubnu vylévá se líh do korýtka E1, odkud odtokovou trubicí, těsně u dna umístěnou, opouští měřidlo.

4. Kontrolní zařízení pro činnost za poruchy pravidelného chodu bubnu.

a) Poplaškové ústrojí H pozůstává z nádoby poplašky H5, kteráž, vteče-li do ní přibližně 1 litr tekutiny, tíhou téže klesne a závěsnými táhly H3 zvedne poplašku H1, kteráž zakryje pohled na alkoholometr a na výtok líhu z hubice nořítká.

b) Záložní nádoba I tvaru válcovitého spočívá na dně měřidla. Velikost její určuje podle potřeby ministerstvo financí. Slouží k shromažďování líhu, který za poruchy přetekl přes nádobu poplašky. Jest opatřena přepadovou trubicí K1, kterou líh ze záložní nádoby přetéká do zařízení k znehodnocení líhu.

Vyprazdňování záložní nádoby děje se pípou I2, umístěnou při dně.

c) Zařízení k znehodnocení přepadajícího líhu pozůstává z přepadové trubice K1 a z komůrky s dírkovanou šroubovou uzávěrkou K2. V komůrce umístěno jest korýtko pro znehodnocovací prostředek.

Líh, vyteklý přepadovou trubicí ze záložní nádoby do komůrky, rozpustí v korýtku uložený znehodnocovací prostředek a rozlévá se dírkami šroubové uzávěrky po dně skříně.

5. Vzorkovací zařízení.

Pro zjišťování alkoholové hodnoty líhu jsou do skříně kontrolního měřidla uloženy dvě sběrné nádoby M1 a N1, v nichž se shromažďují vzorky zachycené vzorkovačkami C12.

Sběrné nádoby, opatřené nahoře šroubovými uzávěrkami M3 a N3, mají dna skloněná k výpustným pípám M2 a N2, aby se nechaly dokonale a rychle vyprázdniti.

Nádoba M1, obrácená k levé straně skříně, sbírá vzorky pro přímou kontrolu, nádoba N1, při pravé straně skříně, sbírá vzorky pro vrchní kontrolu.

Sběrná nádoba přímé kontroly jímá 8 litrů, sběrná nádoba vrchní kontroly 12 litrů.

Vzorkovačky jsou čtyři a každá z nich má dvě lžíčky. Vzorkovačky jsou stejnoměrně rozděleny při obvodu bubnu a jímají vzorky líhu přímo z bubnu tak, že jedna lžíčka jímá vzorek pro přímou kontrolu a druhá lžíčka téže vzorkovačky pro vrchní kontrolu z výlevu každé jednotlivé komory měrného bubnu.

Vzorkovačky vylévají svůj obsah do dvojitého lapače L1, kterým se vzorek svádí do sběrných nádob.

Ve sběrné nádobě přechází odváděcí trubice ve žlábek, sahající až téměř ke dnu sběrné nádoby a směřující k vypouštěcí pípě, takže líh stéká do sběrné nádoby, aniž by se rozstříkával.

K posouzení případného úbytku na alkoholové hodnotě vzorků, ve sběrných nádobách po určitou dobu jímaných, jest u každé z obou sběrných nádob do příslušné schránky vsunuta přenosná vložková nádobka as 500 cm³ obsahu. Vložkové nádobky O1 a P1 jsou opatřeny šroubovými uzávěrkami O3 a P3, majícími ve svém středu větrací otvůrek. Tyto nádobky se naplní líhem o známé alkoholové hodnotě, s níž se porovná alkoholová hodnota téhož líhu, po určité době z těchto nádobek vylišího a přezkoušeného.

Pípy sběrných nádob jsou přístupny příslušnými dvířky.

6. Zvláštní pojistná zařízení.

a) Ochrana proti zastavení odtékajícího líhu.

Na zadní stěně korýtko bubnu jest zavěšena vzdurná nádobka R1 as 0.2 litru obsahu. Tato nádobka má dvě šterbiny a dva otvory R2; spodní hrany šterbin leží o něco výše než horní vyústění odtokové a přepadové trubice F1.

Vzedme-li se líh přes horní vyústění odtokové a přepadové trubice F1, vteče do záložní nádoby I, aniž nastane porucha chodu bubnu. Bylo-li by však usilováno o to, aby při přetečení záložní nádoby bylo zabráněno odtékání lihu přes podstavec při takovém vzduťi lihu v měřidle, že by buben přestal správně účinkovati, vnikne líh do nádoby R1 šterbinami a otvory R2 a nádobka zůstane trvale lihem naplněná.

Stejně by se stalo, byla-li by do měřidla jako vzdouvající tekutina uvedena voda; nádobka R1 zůstala by pak naplněná vodou.

b) Maximální teploměr.

Na sběrné nádobě vrchní kontroly jest uložen ve svěráčcích S2 cejchovaný maximální teploměr podle Celsia S1 ke zjištění nejvyšší teploty, již byl vystaven vnitřek měřidla.

c) Zajištění měřidla úředními závěry

1. vrchní kontroly,

aa) na obou křídlových matkách A6 víka skříně,

bb) na šroubení F2 odtokové trubice,

cc) na spojovací trubici a jejím obalu od měřidla až k chladnici;

2. přímé kontroly

na petlici dvířek přímé kontroly A19.

III. Předpis k používání měřidla.

Pro používání kontrolního lihového měřidla soustavy Zehrovy malého typu k úřednímu zjišťování vyrobeného alkoholu platí povšechně předpisy o používání kontrolního lihového měřidla soustavy Zehrovy, vydané vládním nařízením ze dne 15. září 1927, č. 146 Sb. z. a n., s těmito odchylkami, pokud se týče doplňky:

1. Každé měřidlo, kterého má být použito k zjišťování vyrobeného alkoholu, musí být vyzkoušeno čsl. ústředním inspektorátem pro službu cejchovní v Praze nebo zmocněným úřadem cejchovním, v obou případech za součinnosti úředníka finanční správy. Po vyzkoušení vydá se ke každému měřidlu úřední ověřovací list a měřidlo se opatří státní cejchovní značkou, a to

a) těsně na přepadních hranách všech čtyř vylévacích otvorů bubnu, při čemž k jedné z těchto značek se připojí i letopočet,

b) na všech vzorkovačkách a

c) na destičce z měkkého kovu, připevněné pájkou na skříní uvnitř měřidla.

Duplikáty úředních ověřovacích listů o zkoušce měřidla vydává na žádost čsl. ústřední inspektorát pro službu cejchovní v Praze.

Čsl. ústřední inspektorát pro službu cejchovní v Praze nebo jím zmocněný úřad cejchovní opatří každé vyzkoušené měřidlo, upravené již k dopravě, úřední závěrou na křídlových matkách víka skříně a na dvířkách přímé kontroly. Tyto úřední závěry musí zůstatí do postavení a úpravy měřidla neporušeny.

Rovněž i další používání postaveného měřidla jest vázáno podmínkou, že měřidlo musí býti trvale pod předepsaným úředním závěrem, vyjímaje dobu, po kterou jest podrobeno úřednímu šetření.

2. Kontrolní lihové měřidlo malý typ jest opatřeno vzorkovačkami o 1 cm³ obsahu; v podnicích, v nichž výroba v jednom ohlašovací období nepřesahuje 32 hektolitrů lihu, jest měřidlo opatřeno vzorkovačkami o 2.5 cm³ obsahu.

3. Postavení kontrolního měřidla musí se díti za dozoru 2 finančních úředníků, a to úředníka technické finanční kontroly, pověřeného vrchním dozorem, a úředníka přímé kontroly.

Měřidlo se postaví a přišroubuje na základní rámovou kotvu, řádně upevněnou v podstavci vyzdřeném z cihel na cement bez omítky, nebo v podstavci z betonu.

Když bylo měřidlo správně postaveno, vyzkouší se příměřeným otáčením chod bubnu, správná činnost počítadla, poplaška se vpraví do skryté polohy, prázdná vzdurná nádobka se zavěsí na zadní stěnu korýtko bubnu a maximální teploměr se vloží ve svěráčky na sběrné nádobě vrchní kontroly.

Ložisko bubnu se namaže nakápnutím oleje do mazacího důlku. Nepoužije-li se oleje dodaného firmou Zehr, možno k mazání použití oleje jiného, pokud bude úředníkem vrchní kontroly uznán způsobilým.

Přítoková trubice se připojí k měřidlu šroubením B2.

Poněvadž z každého vylitého litru jedné měrné komory bubnu se odebírá vzorek, má být činění podle velikosti použité vzorkovačky 100 cm³ nebo 250 cm³ při každém hektolitrů měřidlem proteklého lihu.

Výměna vzorkovaček za jiné může být provedena pouze úředníkem vrchní kontroly, a jde-li o výměnu vzorkovaček odlišného obsahu, smí se za výroby lihu provést jenom tehdy, bylo-li současně předsevzato zjištění množství a alkoholové hodnoty vzorků z obou sběrných nádob i alkoholové hodnoty lihu z obou vložkových nádobek, jakož i z případného obsahu záložní nádoby. Výsledky týkající se zjištění, jakož i odpovídající údaj počítadla se přesně vyznačí ve výrobním rejstříku.

4. Před použitím měřidla k úřednímu zjišťování alkoholu musí být úředníkem vrchní kontroly dokonale propláchnuty lihem přiměřené alkoholové hodnoty nejen sběrné nádoby a vložkové nádobky, nýbrž také lapač vzorků a obě odváděcí trubičky pro lihové vzorky, všecky vzorkovačky a záložní nádoba a po sejmutí vzorkovaček vyčištěny jich plnicí trubičky. Tyto plnicí trubičky musí být i při každé vrchní kontrole prohlédnuty a podle potřeby vyčištěny.

Sběrné nádoby proplachují se nejúčelněji při skloněných pípách za použití kaučukové trubice s nasazenou nálevkou. Při proplachování sběrných nádob nutno použítí tolik lihu, aby alespoň celé šikmé dno nádob bylo lihem pokryto.

Propláchnutí odváděcích trubiček pro lihové vzorky docílí se nalitím dostatečného množství lihu do lapače vzorků.

Je-li třeba odváděcí trubičky vyčistiti, jest nutno celý lapač odšroubovati, promýti a trubičky profouknouti.

Po provedeném propláchnutí vyprázdni se sběrné nádoby i záložní nádoba sklopením příslušné pípy; z vložkových nádobek se lih vylije po sejmutí šroubové uzávěrky.

Propláchnuté měřidlo se upraví k úřednímu použití, při čemž budiž dbáno toho, aby nádoba poplašky byla správně zavěšena a bezprostředně po úpravě prázdná. Upravené měřidlo se uzavře a opatří ihned úředními závěrami.

Podnikatelstvo jest upozorniti, že destilaci musí vésti tak, aby kvas přes chladnici nepřekypěl a aby tok destilátu nebyl silnější než 4 litry v minutě, by nebyla přivoděna porucha v pravidelném chodu bubnu. Nebylo-li by tohoto upozornění prokázáno šetřeno, jest podnikatel povinen hraditi finanční správe s odstraněním poruchy vzešlé náklady. Kdyby nedbáním předchozího předpisu byly přivoděny opětovné poruchy, jest finanční správa oprávněna požadovati, aby nepostačující měřidlo bylo nahrazeno jiným vyhovujícím měřidlem.

5. Úředník přímé kontroly jest povinen při prvním zápisu do výrobního rejstříku v jednotlivém ohlašovacím období zaznamenati obsah vzorkovaček, jimiž jest měřidlo opatřeno, jak byl úředníkem vrchní kontroly při posledním výkonu vrchní kontroly v revisním archu neb ve výrobním rejstříku vyznačen.

6. Odpočet na kontrolním lihovém měřidle malého typu má se díti za jedno ohlašovací období zpravidla jednou, a to po uplynutí ohlašovacího období. Mimo to jest však přípustno provést i za ohlašovacího období odpočet částečný, a to v den s dozorcím úřadem, vykonávajícím přímou kontrolu, před podáním ohlášky smluvený a na ohlášce výroby, jakož i na výrobní boletě vyznačený.

Bylo-li by přede dnem, určeným k řádnému odpočtu neb k částečnému odpočtu, dosaženo podle údaje počítadla 80 hektolitřů výrobku při použití vzorkovačky 1 cm³ neb 32 hektolitřů výrobku při použití vzorkovačky 25 cm³, jest podnikatel povinen výrobu lihu ihned přerušiti a smí v ní pokračovati až po provedení odpočtu.

Úředník pověřený vrchní kontrolou povede v patrnosti průběh výroby každého jednotlivého lihovaru se zřetelem na potřebu výkonu vrchní kontroly.

7. Porucha měřidla, projevivší se zvednutím poplašky, podmiňuje bezodkladné zastavení destilace. Nestalo-li by se tak, vystavuje se výrobce nebezpečí, že po naplnění záložní nádoby, do níž za poruchy pravidelného chodu bubnu destilát přepadá, bude veškerý ze záložní nádoby do zařízení k znehodnocení přepadajícího lihu přešlý lih zničen.

Porucha musí být ihned ohlášena písemně dvojmo příslušnému dozorcímu úřadu a ohláška doslovně zapsána po celé šířce do výrobního rejstříku. Dozorčí úřad učiní bezodkladně veškerá opatření, jak jsou nařízena pro kontrolní měřidla velkých typů.

Při odstranění poruchy zjistí úředník vrchní kontroly vedle příčin poruchu způsobivších lih zachycený v záložní nádobě a nádobě poplašky a poznamená jeho množství, alkoholovou hodnotu a alkoholový obsah, vyjádřený v hektolitrových stupních ve výrobním rejstříku. Toto alkoholové množství se připočte při nejbližší příštím odpočtu ke zjištěné výrobě.

8. Při vyšetřování vzdurné nádobky nutno především s největší opatrností zjistiti, je-li prázdná; není-li prázdná, budiž po sepsání popisu činu za přítomnosti podnikatele neb zodpovědného zástupce tekutina z nádobky přelita

do čisté láhve, zajištěna pečeti strany a závěrou vrchní kontroly a úředně zaslána k prozkoumání chemicko-technické zkušební finanční správy v Praze.

9. Je-li z jakéhokoli důvodu třeba vzorky z měřidla vzaté podrobiti zkoušce neb rozboru, nutno je rovněž zaslati chemicko-technické zkušební finanční správy v Praze.

10. Zkouška měrné správnosti bubnu musí býti provedena nejdéle každé dva roky za použití čtyřlitrové cejchovní baňky podle příslušné instrukce. Po rozebrání neb přemístění měřidla musí takováto měrná zkouška následovati v zápětí, jestliže by měl úředník vrchní kontroly důvodnou pochybnost o správnosti měrné funkce měřidla.

11. Bylo-li by z důvodů kontrolních uznáno za nutné, nařídí finanční úřad I. stolice, aby vedle úředních závěr olovených bylo měřidlo uzavřeno úředními zámky, a to vrchní kontrolou víko skříně a přímou kontrolou dvířka přímé kontroly. Příslušnými zámky a petlicemi budou finanční úřady I. stolice v potřebném množství vybaveny. Mimo to může ministerstvo financí naříditi, aby měřidlo bylo opatřeno ochranným kovovým pláštěm.

IV. Návod k rozebrání a sestavení měřidla.

Při rozebírání a sestavování kontrolního lihového měřidla soustavy Zehrovy malého typu jest postupovati takto:

Odstraní se ochranné kryty A7 křídlových matek.

Sejme se víko skříně po odšroubování křídlových matek A6, odejmou se dvířka, přímé kontroly A18 po otevření petlice A19 dvířka vrchní kontroly A20 po vytažení zástrčky A21 a dvířka záložní nádoby A16 po vytažení zástrčky A17 uvnitř měřidla.

Potom se vyjmou z měřidla volné části, a to: alkoholometr, maximální teploměr S1, vložkové nádobky O1 a P1, vzduvná nádobka R1, sítko B8 a nádoba poplašky H5, která se vyvěsí z obou táhel H3.

Vyprázdni se, pokud jsou naplněny, měrný buben C1, jímka pro alkoholometr B, sběrné nádoby M1 a N1, vložkové nádobky O1 a P1, a vyprázdňený líh se zjistí. Pokud se týče vzduvné nádobky R1, jest postupovati, jak uvedeno v návodu k používání měřidla v bodě 8.

Po té bud' tež jednotlivé součástky měřidla, které byly ve styku s lihem, důkladně vodou propláchnuty.

Po těchto přípravách možno počítati s vlastním rozebráním vnitřního ústrojí měřidla:

1. Po odebrání šroubů C7 sejme se vrchlík ložiska C6.

2. Odšroubují se šroubení M4 a N4 dvojitého lapače vzorků L1, který se pak odejme.

3. Odstraní se tři šrouby D5 a vyjme se počítadlo D1.

4. Vyzvedne se měrný buben C1 tak, že se uchopí za hřídel a posunutím vpřed se hřídel vybaví z lůžka C4. Při vkládání bubnu do měřidla musí kolíček spojky hřídele býti vsunut mezi dva sobě nejbližší kolíčky spojky počítadla.

5. Jímka pro alkoholometr B s poplaškovým ústrojím H se uvolní, když se odstraní dva šrouby B12 v opěrné přírubě B11, odšroubuje šroubení přítokové trubice B2 a stavěcí matka B3.

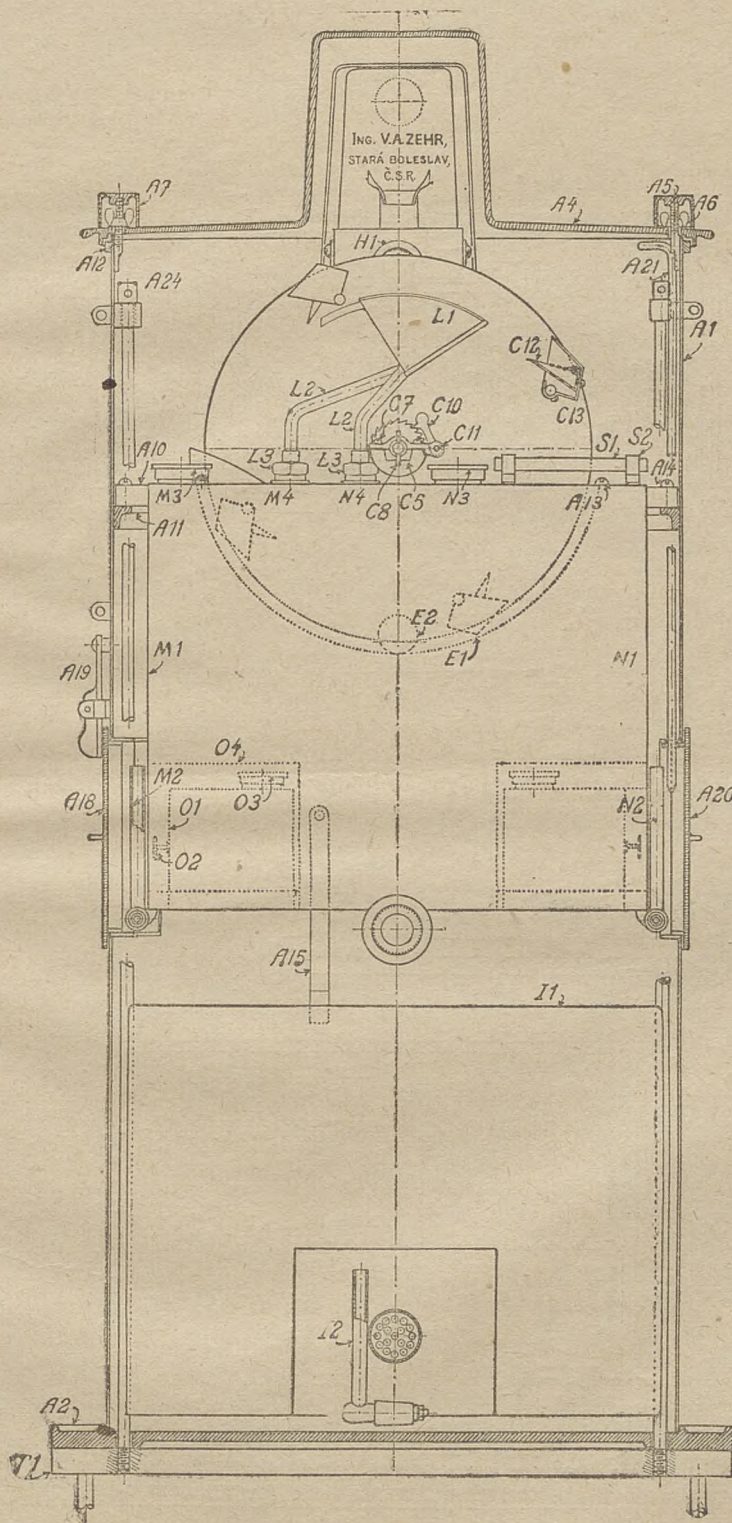
6. Uvolní se šroubení odtokové trubice F2, když se odstraní pojišťovací šroub A3 a odejme stavěcí matka. Potom se odeberou dva šrouby A14, načež se vyjme jednotné těleso sběrných nádob M a N i s nosnou příčkou A10.

7. Po uvolnění držáků A15 a po odstranění nosiče jímky pro alkoholometr B13 se vyjme záložní nádoba I.

Sestavení měřidla děje se v obráceném pořadí.

8. Vzorkovačky se odloučí od bubnu po odstranění šroubků C13. Při nasazování vzorkovaček třeba dbáti, aby jich čísla souhlasila s čísly plnicích trubiček, vyznačenými na bubnu.

Obr. č. 1.

Kontrolní lihové měřidlo soustavy Zehrovy malý typ.